

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 024807 11 Rev
Brčko, 26.04.2012. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kaurinović Damjana, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja VP „S.“ AD G., zastupanog po zajedničkoj advokatskoj kancelariji K. M. i Đ. M. iz G. i punomoćniku T. D., advokatu iz G., protiv tuženog JP „O. T.“ O. zastupanog po punomoćniku F. A. advokatu iz O. i umješaća na strani tuženog DOO „M-C-M“ iz U. zastupanog po punomoćniku R. S. advokatu iz O., radi utvrđenja i predaje u posjed, v.ps. 1.000.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 97 o Ps 000064 09 Pžr od 11.10.2010. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 26.04.2012. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tužitelja SE USVAJA i presuda Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 97 o Ps 000064 09 Pžr od 11.10.2010. godine, PREINAČAVA u prvom i drugom stavu izreke tako što se USVAJA tužbeni zahtjev tužitelja i utvrđuje da je tužitelj vlasnik refulernog bagera „G.“ plovni pristan ..., registarski broj: ..., „G.“ šifra VL..., te obavezuje tuženi da isti tužitelju preda u posjed slobodan od lica i stvari kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.424,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 97 o Ps 000064 09 Pžr od 11.10.2010. godine, odbijen je (prvim stavom izreke) tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Utvrđuje se da je tužitelj vlasnik refulernog bagera "GIG" plovni pristan ...registarski broj: ..."G" šifra VL..., te se obavezuje tuženi da isti predaju u posjed tužitelju slobodan od lica i stvari.“

Istom presudom (drugim stavom izreke) tužitelj je obavezan da tuženom i umješaču na strani tuženog nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od po 42.425,00 KM, u roku od 30 dana po dobijanju presude, pod prijetnjom izvršenja.

Protiv navedene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju i pobija istu u cijelosti i to zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 2 tačka 12 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 1. istog zakona koja je učinjena pred Apelacionim sudom i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da revizijsko vijeće pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje drugom vijeću Apelacionog suda.

U odgovoru na reviziju tužitelja tuženi je naveo da je pobijana presuda donesena na temelju pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilnom primjenom materijalnog prava, pa je zakonita.

Umješač na strani tuženog, u odgovoru na reviziju tužitelja, ističe da osporava u cijelosti navode iz revizije jer je Apelacioni sud u presudi koju je donio dao valjane razloge o svim odlučnim činjenicama u ovom sporu. Kako tužitelj nikada nije bio vlasnik predmetnog plovnog objekta (imao je na bageru koji je predstavljao društvenu svojinu, pravo korištenja) a kako se ovaj objekat zatekao, kao napuštena stvar, na području Entiteta Federacije BiH odnosno u O. u vrijeme kada je stupio na snagu Okvirni zakon o privatizaciji preduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini, unesen je u temeljni kapital tuženog. Slijedom iznesenog predlaže da se revizija tužitelja odbije a kod činjenice da nije osnovana ni u odnosu na dio presude kojim su umješaču „kao jedinstvenom materijalnom suparničaru“, dosuđeni troškovi postupka.

Nakon što je na osnovu odredbe člana 39 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 17/08) i člana 434 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09 i 52/10) dopuštenost i blagovremenost revizije tužitelja ispitana prema odredbama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06) a pobijana presuda u granicama razloga navedenih u reviziji u skladu sa odredbom člana 313 istog zakona, revizijsko vijeće Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ocijenilo je da je revizija osnovana i odlučeno je kao u izreci, iz slijedećih razloga.

Kako proizilazi iz obrazloženja Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je zahtjev tužitelja u ovom sporu odbio primjenom odredaba Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 14/98) smatrajući da pitanje vlasništva na spornom bageru treba raspraviti po njegovim odredbama (članu 3 stav 2 koji

priznaje sticanje prava vlasništva preduzećima na imovini koja se nalazi na teritoriji entiteta) kod činjenica: da su brod i brod u gradnji pokretne stvari (po članu 189 Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi); da tuženi kao pravni subjekt ima sjedište na području Federacije Bosne i Hercegovine i da se bager, koji je unesen kao osnivački ulog prilikom njegovog osnivanja, nalazi u njegovom posjedu; da tužitelj ima sjedište na području Republike Srpske, a da član 1 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 11/01, 8/03, 40/04 i 19/07) propisuje da se ovim zakonom uređuje sticanje, sadržaj, zaštita i prestanak stvarnih prava, posjed i prava stranih osoba na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Tužitelj, obrazlažući revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 1 tačka 12 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tvrdi da za odluku koju je donio, Apelacioni sud nije dao razloge o odlučnim činjenicama, odnosno o činjenicama koje ukazuju na postojanje pretpostavki da se o zahtjevu tužitelja u ovom sporu odluči primjenom odredaba Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu Okvirni zakon) jer ne navodi zbog čega se pitanje vlasništva ne može razriješiti odvojeno od procesa privatizacije, pa je obrazloženje presude nerazumljivo.

Po ocjeni revizijskog vijeća pobijana presuda nije donesena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz navedene odredbe kako to ukazuje tužitelj obzirom da su u prvom pasusu na strani 8 obrazloženja presude navedeni razlozi za koje Apelacioni sud nalazi da predstavljaju razloge zbog kojih o zahtjevu tužitelja u ovom sporu treba odlučiti primjenom Okvirnog zakona, pa se pobijana presuda mogla ispitati od revizijskog vijeća.

Tužitelj u uvodu revizije navodi da je presuda Apelacionog suda donesena i bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koja je učinjena u postupku pred Apelacionim sudom. Međutim, konkretnu povredu revident nije posebno obrazložio (osim navedene tvrdnje da pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama u pogledu primjene Okvirnog zakona) pa revizijsko vijeće postojanje ove povrede, izvan ocjene jesu li navedeni u obrazloženju presude Apelacionog suda Brčko distrikta BiH razlozi za primjenu materijalnog propisa na kojem je zasnovana pobijana odluka, nije moglo ispitati.

Revizijskim razlogom pogrešne primjene materijalnog prava tužitelj ukazuje da je o zahtjevu u ovom sporu, kako je isti odredio tužbenim prijedlogom, trebalo odlučiti na osnovu odredaba Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jer je bager upisan u glavnu knjigu upisnika brodova unutrašnje plovidbe Kapetanije pristaništa B. a taj upis predstavlja osnovni dokaz njegovog vlasništva na spornom bageru („postao je vlasnik spornog bagera na osnovu upisa u glavnu

knjigu upisnika brodova unutrašnje plovidbe Kapetanije pristaništa B.“) i koje pravo se ne može ograničiti niti eliminisati ni Okvirnim zakonom, ni entitetskim zakonima, odnosno Zakonom o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka kao zakonom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima kao zakonom Republike Srpske.

Ukazivanje revidenta da je pobijana presuda donesena pogrešnom primjenom materijalnog prava na utvrđene činjenice u postupku po ocjeni revizijskog vijeća, osnovano je.

Naime, kada tužitelj u ovom sporu traži da se utvrdi da je vlasnik spornog bagera (refulernog bagera „G“, plovni pristan ...registarski broj ... „G“ šifra...) i da se obaveže tuženi da ga tužitelju preda u posjed, u pitanju je vlasnička tužba kada u postupku tužitelj mora dokazati: da je refulerni bager, kao zahtijevana stvar, njegovo vlasništvo i da se ta stvar nalazi u faktičkoj vlasti tuženog. Dakle, prije svega tužitelj mora dokazati postojanje prve pretpostavke, kao bitnog uslova *rei vindicatione* tužbe, odnosno tužbe na povrat, predaju vlasnikove stvari u njegov posjed.

Tužitelj je u postupku tražio da se o njegovom zahtjevu odluči na osnovu odredaba Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kao materijalno pravnom propisu (to proizilazi iz pobijane odluke činjenicom da Apelacioni sud citira član 1 ovog zakona i tumači ga tako da isti propisuje sticanje, sadržaj, zaštitu i prestanak stvarnih prava na stvarima koje se nalaze na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine).

Revizijsko vijeće nalazi da tužitelj osnovano traži da se u rješavanju konkretnog spora primijeni Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovo stoga što je sporni refulerni bager (samohodni plovni brod za iskop šljunka i pijeska) prema rješenju Opštinskog suda Brčko, broj R-366/83 od 20.12.1983. godine, upisan u Upisnik brodova unutrašnje plovidbe Kapetanije pristaništa B. pa se na rješavanje sporova u vezi sa njim primjenjuje materijalno pravni propis Brčko distrikta Bosne i Hercegovine a što proizilazi iz odredbe člana 1015 Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi („Službeni list SFRJ“ broj 22/77). Naime, analogna primjena ove odredbe ukazuje da se na odnose sa međuentitetskim (i Brčko distrikta BiH) obilježjem odnosno elementom primjenjuje (mjerodavno) pravo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine gdje je refulerni bager upisan u upisnik brodova, odnosno da se primjenjuje Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kod činjenice da o zahtjevu tužitelja u ovom sporu valja odlučiti primjenom mjerodavnog materijalno pravnog propisa Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, njegov zahtjev zasnovan je na odredbi člana 41 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Prema obrazloženju pobijane presude Apelacioni sud je u postupku utvrdio činjenice: da je Ugovor o izgradnji spornog bagera koji je zaključen 25.07.1978. godine zaključen između naručioca RO „V. BiH.“, OOUR za vodoprivredne djelatnosti „S.“ B. G. i Bodogradilišta „N. S.“ kao izvođača, da je tužitelj pravni sljedbenik subjekta upisa OOUR-a za vodoprivrednu djelatnost „S.“ B. G., da je na osnovu rješenja Opštinskog suda u Brčkom broj R-366/83 od 20.12.1983. godine upisano u upisniku brodova (u ulošku broj 6, u listu B glavne knjige) pravo raspolaganja u korist RO „V.“ BIH sa osnovnim organizacijama udruženog rada S. O. za vodoprivredne djelatnosti „S.“ B. G.; da je bager zbog izbijanja ratnih dejstava na području BiH 1992. godine ostao na S. u O., gdje se tada nalazio na osnovu poslovne saradnje između preduzeća „8 A.“ O. i preduzeća „S.“ B. G., radi izgradnje separacije.

Obzirom da je u postupku utvrđena činjenica da je pravni prednik tužitelja bio upisan u navedenim evidencijama kao nosilac prava raspolaganja na spornom bageru (pravni prednik tužitelja je društveno pravno lice i bager je stvar iz fonda društvene imovine) i tužitelj je kao pravni sljedbenik nosilac istog prava, odnosno prava raspolaganja. Kod takvog stanja stvari prema prelaznim i završnim odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, konkretno prema odredbi člana 205 stav 1 ovog zakona, to pravo tužitelja postalo je pravo vlasništva na konkretnoj stvari (kao dotadašnjeg nosioca prava raspolaganja na toj stvari – bageru) jer je bager stvar sposobna da bude predmet vlasništva i posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Kod navedenog irelevantno je da je odlukom Općinskog vijeća općine O. od 06.02.1997. godine osnovano JP za promet i usluge „O.-trans“ DOO O., kojem osnivač osigurava sredstva za osnivanje i početak rada (član 6 odluke) i da je u Zapisniku o unesenoj imovini koji je potpisan od Komisije i ovjeren pečatom Županije Posavske kao oprema JP naveden refuler „GIG“.

Naime, činjenica (koja prema obrazloženju pobijane presude u postupku nije sporna) da je bager zbog izbijanja ratnih dejstava ostao na području opštine O. 1992. godine nije pretpostavka da bager postane imovina opštine O., niti da po njenom nalogu, odnosno ustupanju postane imovina osnovanog javnog preduzeća jer imovina mogu biti samo predmeti (stvari) na kojima postoji pravo svojine zasnovano na pravnom osnovu (pa da stvar kao imovina čini materijalni substrat preduzeća) i da se nadalje saglasno odredbi člana 3 stav 2 Okvirnog zakona i po odredbama Zakona o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka Federacije Bosne i Hercegovine takva imovina (koja se nalazi na teritoriji tog entiteta) privatizuje u postupku privatizacije preduzeća.

Obzirom da je tuženi (koji je u vrijeme podnošenja tužbe bio u posjedu refulernog bagera) u toku ovog spora bager dao u zakup DOO „M-C-M“ U., ta činjenica ne ukazuje da nije ispunjena i druga pretpostavka za

osnovanost zahtjeva tužitelja po odredbi člana 41 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, tužitelj je u ovom sporu zahtijevao utvrđenje da je vlasnik refulernog bagera i predaju predmetnog bagera u posjed i kako je utvrđeno da je tužitelj vlasnik istog, onda pravo vlasništva tužitelja isključuje pravo zakupca (DOO „M-C-M“ U.) na upotrebu bagera i otuda je ugovor o zakupu zaključen između tuženog kao zakupodavca i DOO „M-C-M“ U. kao zakupca raskinut po sili zakona (član 580. stav 2 Zakona o obligacionim odnosima) pa je obavezu predaje bagera u posjed tužitelju dužan ispuniti tuženi.

Kako je zahtjev tužitelja primjenom odredaba Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koje u ovom sporu valja primijeniti, osnovan i tužitelj je u cijelosti uspio u sporu to je tuženi dužan tužitelju, saglasno odredbi člana 102. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH, nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.424,00 KM.

Tužitelj je (naime) zahtjev za naknadu troškova spora opredijelio troškovnikom koji je u spis predmeta uložio na ročištu održanom pred Apelacionim sudom dana 11.10.2010. godine i traži naknadu troškova: za pristup punomoćnika na ročišta na kojima se raspravljalo - iznose od po 5.923,12 KM, za pristup punomoćnika na ročišta na kojima se nije raspravljalo - iznose od po 2.961,56 KM, za sastav tri obrazložena podneska (25.10.2006. godine, 15.11.2006. godine i 30.10.2007. godine) iznose od po 5.923,12 KM, naknadu za vrijeme u iznosu od 4.200,00 KM (48 sati), naknadu za korištenje putničkog vozila, za gorivo i troškove cestarine na relaciji G.-B.-G., iznose od po 86,00 KM za svaki dolazak, taksu na tužbu i presudu, „ostale troškove po odluci suda“, paušal 25 % i PDV 17 % (u spis predmeta je priložio uvjerenje da su punomoćnici registrovani obveznici PDV), a sve prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05).

Prema opredijeljenom zahtjevu, a u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/00 – u daljem tekstu AT RS) koja se kod sudova u Distriktu primjenjuje saglasno Nalogu Supervizora za Brčko distrikt BiH od 15.07.2003. godine (pravilnost takvog postupanja potvrđena odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-1365/05 od 29.09.2006. godine), tužitelju pripadaju slijedeći troškovi : nagrada za zastupanje po punomoćniku (advokatu) na održanim ročištima u iznosu od 5.200,00 KM (ročišta održana dana 11.10.2010. godine, 25.06.2010. godine, 28.05.2010. godine, 16.02.2010. godine, 17.01.2008. godine, 26.02.2008. godine, 23.10.2007. godine, 10.10.2006. godine, 13.09.2007. godine, 27.06.2007. godine, 17.04.2007. godine, 01.02.2007. godine i 11.12.2006. godine – prema Tarifnom broju 2 AT RS za v.sp. 1.000.000,00 KM), nagrada za zastupanje po punomoćniku (advokatu) na neodržanim ročištima u iznosu od 600,00 KM (dana 24.09.2010. godine, 11.02.2008. godine, 23.05.2007. godine – prema

tarifnom broju 2 AT RS za v.sp. 1.000.000,00 KM), nagrada za sastav tri obrazloženja podneska u iznosu od 1.200,00 KM (podnesak od 25.10.2006. godine, od 15.11.2006. godine i od 30.10.2007. godine – prema tarifnom broju 2 AT RS za v.sp. 1.000.000,00 KM), nagrada za vrijeme u iznosu od 200,00 KM (ukupno 10 sati odsustvovanja iz kancelarije radi prisustvovanja na održanim i neodržanim ročištima – prema Tarifnom broju 9. AT RS), što zajedno sa PDV (PDV na iznos od 7.200,00 KM predstavlja iznos od 1.224,00 KM) i troškovima plaćene sudske takse za tužbu i presudu od 4.000,00 KM (pravilno određeni u skladu sa Zakonom o sudskim taksama Brčko distrikta BiH) predstavlja ukupan iznos od 13.424,00 KM.

Zahtjev za naknadu troškova na ime korištenja putničkog vozila, naknade za gorivo i troškova cestarine (na relaciji G. – B. –G.), po ocjeni ovog suda nije osnovan, jer ti troškovi nisu bili nužni za vođenje ovog postupka (član 103. stav 1. ZPP BD BiH), imajući u vidu mogućnost tužitelja da angažuje jednako kvalifikovanog punomoćnika sa područja Distrikta, kao i zahtjev za naknadu paušala od 25 % jer tužitelj nije obrazložio koje je to sporedne radnje, za koje mu ne pripada posebna nagrada njegovo punomoćnik (advokat) obavio u postupku. Naime, da bi sud dosudio paušalnu nagradu saglasno Tarifnom broju 12. AT RS, podnosilac zahtjeva, osim što mora određeno navesti koje je to sporedne radnje (prikupljanje informacija, pregledanje spisa, prepisivanje priloga itd...) advokat obavio u postupku, mora i dokazati (kumulativno) da su iste obavljene, a ne kako to tužitelj čini, na ukupne troškove nagrade advokatu dodaje paušal od 25 %. Nadalje, zahtjev za naknadu troškova koji je tužitelj odredio tako da traži „i ostale troškove po odluci suda“ ovaj sud nije mogao cijiniti obzirom da je stranka dužna u zahtjevu za naknadu troškova opredijeljeno navesti troškove za koje traži naknadu po osnovu i visini i visinu ukupnih troškova (član 111. ZPP BD BiH).

Sa navedenog valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 323. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović